

OBRITNIK

Glasilo Jugoslovanskega obrtništva Dravske banovine

Lastnik: Poverjenišstvo za izdajo lista „Obrtnik“
(Lovro Pičman). Uprava: Ljubljana, Ilirska ul. 15.
Naročnina znaša: za celo leto . . . 30.— Din
za pol leta . . . 15.— „
posamezna številka . . . 1.50 „

*V slogi in edinstvu
vsega Jugoslovanskega obrtništva
je uspeh!*

Uredništvo: Ljubljana, Borštnikov trg 1. — Odgovorni urednik dipl. teh. A. Kunstler. — Rokopisov ne vračamo. — Nefrankirani dopisov ne sprejemamo. — Oglase zaračunamo po ceniku. — Ponatis člankov dovoljen le z dovoljenjem uredništva.

Leto II.

Ljubljana, dne 28. januarja 1933.

Štev. 3.

Plebiscit za Obrtno zbornico

Na naš poziv v prejšnji številka našega lista se nam je javilo mnogo obrtnikov, katerim smo nato poslali nabiralne pole za zbiranje podpisov od obrtnic in obrtnikov. Nadalje se nam je sporočilo, da zbirajo nasprotniki podpise (tudi od gostilničarjev, branjevk, mlekaric, kokošaric itd. Naši nabiralci naj vse take podjetnike izpuste, ker te se ne šteje med obrtnike in teh podpisov ne rabimo.

Javilo se nam je tudi, da nasprotni plačani agitatorji plaše podeželske obrtnike, da hočemo sedež Obrt. zbor. prenesti iz drav. ban. To je najbolj neumno natočevanje od nasprotnikov, kateremu razsoden obrtnik ne more nasesti, saj naša želja je, da se osvobodimo, ne pa da se navežemo na odvisnost drugih, saj imamo dovolj izkušenj sedaj, ko smo odvisni od trgovcev in industrijcev, ter neobrnitov. Naš boj je za našo svobodo v samostojni Obrtni zbornici v Ljubljani.

V onih krajih, kjer se še ne pobira podpisov za ločeno, samostojno „Obrtniško zbornico“, prosimo, naj se nam javijo agili in uvideni obrtniki, da jim pošljemo nabiralne pole, na katere se jim podpišejo zavedni mojstri iz njihovih krajev.

Ko bomo imeli „Obrtno zbornico“, se bodo končno tudi obrtnikom razmere v delavnicah in v življenju izboljšale.

Društvo jug. obrt. za dravsko ban. v Ljubljani, Borštnikov trg 1./I.

Obrtni veletok

Vse velike reke se iztekajo v morje. Te imajo nebroj dotokov in vsak studenec, vsak potok ima svoje ime, katero se pa zgubi, kakor hitro se združi pritok z večjim tokom. Veletoki ali velike reke se mogočno vale skozi dežele in države sto in tisoče kilometrov daleč ter nosijo ponosno svoje ime, ki jim ga je dalo ljudstvo.

Tudi vsi posamezni stanovi, društva, organizacije, zadrage, zveze, zbornice so dotoki in veletoki, ki se zbirajo v svojem glavnem veletoku, kateri se pri nas imenuje Jugoslavija.

In v tem veletoku je tudi obrtnik tak produktiven izvir, ki ustvarja dobrine svojemu narodu, ter izvira iz naroda, iz lastne zemlje, in si je svest svoje sposobnosti in svojih pravic. On je poleg kmeta in delavca prvi, ki si mora s svojim zdravim razumom in rokami služiti svoj kruh, zato hoče vsled svoje številčne množine svojo lastno strugo. Strankaste hudournike, to je take, ki so samo ob nalivih nevarni razdiralci bregov, pa odklanja.

Pravičnost in poštenost, za katero se bori D. J. O. Z. D. B. je usmerilo tok reke našega obrtništva sporedno z brati Hrvati in Srbi. Naša krasna obrtna zborovanja v Vinkovcih 1. 1931., v Brodu 1. 1932., v Ljubljani 4. IX. 1932. so dokazi nepsolnih, nestrankarskih in nedemagoških gesel in v nas obrtniki žari neprisiljeni bratski stanovski sporazum. Naj bo vsak obrtnik v svojem domu svoboden gospodar, v dosegu in obrambo svojih pravic pa kompakten in solidaren, ter naj se tako mogočno vali tok obrtništva pod svojim lastnim imenom do kraja, kjer se združujejo veletoki ustvarjajočih stanov pred najvišjim forumom Jugoslavije. Veliko se je grešilo nad obrtništvo. Po naših organizacijah intrigujejo tuji plačanci ter podirajo zaupanje v organizatorično delo. Celo brzovjavke se je uradno pošiljalo na vsa državna zborovanja obrtništva, da ni nikdo od Slovencev pooblaščen in nima nič prave govoriti. Na ta način gospoda noče, da se posluša naše želje, noče, da se podpira prošnje, temveč razdira in pustoši naš obrtniški stanovski sporazum in hoče uvesti najgloblji razdor, zato, da nas bode lažje izkoriščevati. Shajati in zborovati smo morali obdani z vohuni le to, kar se nam je diktiralo. In oni, ki so to izposlovali se trkajo na prsi in kriče mi samo za Vašo boljšo bodočnost. Kako so ti gospodje govo-

**Društvo jugoslovanskih obrtnikov
za Dravsko banovino v Ljubljani**

**4. februarja
Ples
v Kazini
Ljubljana**

**Obe prireditvi sta združeni z modno revijo toalet.
Vabimo vse one, ki so dobre volje!**

rili in kako zaničevali naše organizacije in njih voditelje, sedaj hočejo pa ustvarjati obrtno mnenje. Toda mi hočemo zmžone voditelje ne pa take, ki nas izkoriščajo ob vsaki priložnosti, ko se temelji našega gospodarstva že stresajo Naj se politike in intrigante od našega pokreta odstrani, ekonomije-gospodarje, strokovnjake pa pritegne k delu. Silne nove moči rabimo, ne pa ljudi, ki se vedno gugljejo na vejah gospodarskega drevesa, obirajo njihov plod, ter pojo stare politične pesmi. Hočemo resničen sporazum — ne pa razdor in sovražstvo, kot so ga oni sejali med Hrvate in Srbe in med nas. **Mi hočemo, da vodi obrtno politiko obrtništvo samo.**

Zakaj mi Slovenci nazadujemo, med tem ko Srbi in Hrvati močno napredujejo v svoji obrtni politiki, ter imajo svoje uspehe in svojo obrtno armado, svoje domove in svoje najvišje posvetovalnice. Mi slovenska obrtniška raja pa bodi in ostani še 80 let tako, kakor si že bila 80 let. V Avstriji je bilo tako, zato naj ostane, pravijo, še danes in nadalje pri starem. — Seveda to je mogoče za one gospode dobro in važno, ki vidijo v tem svoj lasten dobiček, toda za nas obrtnike pa to ni.

Vidi se, da je jedro države zdravo, ker v jedru države je obrtništvo doseglo svoje, obmejne kraji pa kažemo velike slabosti. Kdo je temu kriv? Vsem voditeljem jugoslovanskega obrtništva je to dobro poznano — želeli bi le, da bi bilo znano tudi merodajnim faktorjem in ti naj poskrbe, da dobi obrtništvo, kar je njegovega.

V Obrtnem koledarju pravi g. R., da imamo 5 skupnih in 6 ločenih zbornic. On povdarja, da bodo skupne in ločene zbornice sedaj tekmovala. Jaz pa pravim: Beograjska obstoja šele od 1. 1910. in navzlic ogromnim žrtvam svetovne vojne ima danes 60 obrtnih domov, to se pravi, na tisoče obrtnikov ima svoj obrtni hram in to v pičlih 20 letih. V Dravski banovini smo dobili pa v 80 letih 1 obrtni dom. Ne vem, kakšno tekmo in kako si jo Rebek predstavlja, da bi bila vsaj deloma primerna. V tem oziru stojimo 1:4.800. Srbi lahko sedaj tisoč let spijo, pa jih mi z poznanim delom naših nazadnjakov še ne bomo došli. Glede samostojnega odseka pa ne vem, če se splača govoriti, omenil bi samo sledečo primero. Kokoš kokodaka, ko znese jajce, ne kokodaka pa, ko ji ga gospodinja vzame, ker ne ve, kaj se z jajcem še vse lahko zgodi.

Vsi obrtniki v Sloveniji želimo, da dobimo to, kar imajo Srbi in Hrvati, to je „Obrtno zbornico“, tujo dediščino želimo spraviti v muzej, nje zagovornike pa v pokoj da se mirno odpočijejo.

Obrtništvo! Združiti se v mogočen veletok, ki bo nosil visoko svoje ime in gradimo si mostove med seboj, ki bodo v ponos tudi poznejšim rodovom.

**Podruž. Društva jugosl. obrtnikov
za Dravsko banovino v Celju**

**1. februarja
Obrtniški ples
v Narodnem domu
Celje**

Logatec in Laško

Društvo jugoslovanskih obrtnikov za Dravsko banovino v Ljubljani
sklicuje

USTANOVNI OBČNI ZBOR

podružnice društva jugoslovanskih obrtnikov za Dravsko banovino v Logatcu, v nedeljo, dne 5. februarja 1933 ob 2. uri popoldne v prostorih gostilne Vilar.

Dnevni red:

1. Pozdrav in nagovor predsednika Društva jugoslovanskih obrtnikov za Dravsko banovino v Ljubljani.
2. Poročilo funkcionarjev pripravljalnega odbora Društva jugoslovanskih obrtnikov za Dravsko banovino, podružnice v Logatcu.
3. Čitanje in sprejetje pravil.
4. Volitev odbora.
5. Volitev delegatov za Društveni občni zbor.
6. Določitev članarine.
7. Raznoterosti.

K obilni udeležbi vabi odbor vse logaške in okoliške tovariše obrtnike in obrtnice.

Za odbor Ljubljana:

Lovro Pičman, s. r.

t. č. predsednik.

Za pripravljalni odbor v Logatcu:

Ciril Lenarčič, s. r.

t. č. tajnik.

Vilar Karol, s. r.

t. č. predsednik.

Društvo jugoslovanskih obrtnikov za Dravsko banovino v Ljubljani
sklicuje

USTANOVNI OBČNI ZBOR

podružnice „Društva jugsl. obrtnikov za dravsko banovino v Laškem“, v četrtek dne 2. februarja 1933. ob 2. popoldne v dvorani hotela „Savinja“ v Laškem.

Dnevni red:

1. Pozdrav društvenega predsednika.
 2. Poročilo pripravljalnega odbora podružnice Laško.
 3. Čitanje in odobritev pravil.
 4. Volitev odbora.
 5. Volitev delegatov za društveno skupščino.
 6. Določitev članarine.
 7. Raznoterosti.
- K obilni udeležbi vabi odbor vse laške in okoliške tovariše obrtnike in obrtnice.

Z obrtniškim pozdravom!

Pičman Lovro, predsednik.

Za pripravljalni odbor v Laškem

Arnuš Josip,

tajnik.

Perger Ivan,

predsednik.

Kdor pošteno misli, je z nami, kdor nima sebičnih namenov se nam lahko pridruži.

Delovanje Obrtne zbornice v Skoplju

Pred kratkim se je vršila prva plenarna seja obrtne zbornice v Skoplju. Otvoril jo je podban g. Krasojevič ob prisotnosti številnih predstavnikov oblasti, vojske in raznih drugih korporacij. Seji, ki jo je vodil predsednik Čukić, so prisostvovali tudi zastopniki beograjske Obrtne zbornice: podpredsednik g. Ranko Živković in član g. Vlada Marković, katera sta na seji podala prav dobre nasvete svojih izkušenj za delovanje te nove zbornice.

Posebno moramo omeniti del govora g. Markovića, ki je dejal: „Pred obrtniki je bodočnost, ker obrt je zlato in obrtniki bodo vedno zdrav element organizacije, države ter gospodarsko politični činitelj velikega večjega pomena, kakor pojedinci mislijo, ki ne poznajo obrtništva v vseh njegovih lastnostih in mišljenjih.“

Plenarna seja je sprejela proračun in sicer: Dohodki sestojijo iz doklade na državni davek (8% v znesku 280.000 Din) iz taks za potrdila iz § 95. obrtnega zakona v znesku 100.000 Din in iz treh manjših postavk v znesku 60.000 Din. — Izdatki so predvideni zelo skromni in samo najpotrebnejši v skupnem znesku 440.000 Din. Proračun je bil soglasno sprejet.

Pri raznoterosti je bilo med drugim sprejeto poročilo o razdelitvi imovine z beograjsko obrtno zbornico in je bila na predlog uprave soglasno potrjena izvolitev glavnega tajnika g. dr. Nikitovića (Op. ur. Dr. Nikitović je tudi pri nas poznan, ker je prisostvoval velikemu zboru v Unionu, kot glavni urednik prijateljskega lista „Zanatlije“).

Za tem je podpredsednik g. Pera Krstić govoril o bodočem delu zbornice in prosil vse svetnike, da ji v njenem poslovanju pomagajo. S tem je bila prva plenarna seja zaključena.

Zvečer se je nato vršil skupen prijateljski sestanek v „Bristolu“, ki so se ga udeležili vsi svetniki in gostje ter veliko število obrtništva iz Skoplja. Vrsto pozdravov in nagovorov je otvoril predsednik g. Čukić. Govorili so gostje in domačini. Omeniti moramo pred vsem govor g. Jordana Saratinovića, svečarja iz Prilepa, katerega temparamenten govor je bil od vseh burno pozdravljen. Njegov govor je naglasil potrebo najtesnejše zveze med obrtno zbornico v Skoplju in vsemi obrtniki v Jugoslaviji, kar so prisotni sprejeli z oduševljenjem aplavzom.

Poslednji je govoril svetnik iz Skoplja g. Anton Ručigaj, ključavničar, rodom Slovenec iz Kranja na Gorenjskem, ki je prišel v Skopje pred 12 leti in se tam udomačil. Njegov govor je izražal željo za čim boljše sodelovanje naših treh bratskih plemen in je zapustil najboljši utis. G. Ručigaj je na koncu govora dvignil čašo na čast in zdravje vodje jugoslovanskega obrtniškega pokreta g. Milana J. Stojanovića, kateremu je nazdravil in mu želel dolgo življenje in zdravje.

Mi želimo bratski obrtni zbornici v Skoplju in njenim voditeljem mnogo uspeha v njihovem delu ter jih prosimo, da nadaljujejo z započetim delom v dobro vsega obrtništva Jugoslavije, ki ne pozna v svojem stanu nikake plemenske razlike, temveč mu je glavni cilj, da obrtniki zasto, pamo svoje stanovske želje enotno. — Pri tem pa ne moremo preiti preko dejstva, da se slovenski obrtniki, udomačeni v Srbiji, počutijo kot doma, kar nam je dokaz tu Ručigaj, ki je kot ugleđen obrtnik tudi član Obrtne zbornice v Skoplju.

Ovritev Obrtne zbornice v Sarajevu

28. decembra l. 1932. je otvoril svečano sejo novo osnovane Obrtne zbornice v Sarajevu predsednik g. Dušan Marić. Seji so prisostvovali predstavniki civilnih, vojaških in drugih oblasti. Uvodni govor predstavnika g. Marića, poln obrtniške ideologije in zgodovine obrtništva s področja saraevske obrtne zbornice in njeega razvoj kakor apel na prisotnega g. bana, da pomaga obrtni zbornici, so prisotni s toplim odobravanjem pozdravili.

G. Velimir M. Popović, ban drinske banovine je pozdravil v imenu oblasti otvoritveno sejo in izrazil svojo radost, da je obrtniški stan dobil svojo zbornico ter izjavil, da more zbornica v njemu smatrati svojega iskrenega prijatelja, ki bo ob vsaki priliki v okviru zakonske predpostavljene pomoči njenim željam in predlogom. Za izbrane besede se mu je zahvalil predsednik g. Marić.

Za tem je burno pozdravljen govoril g. Milan J. Stojanović, ki je uvodoma naglasil, da se naj mu dopusti govoriti kot predsedniku najstarejše obrtne zbornice v državi, ter je kakor vedno le njemu lastno z izbranimi besedami prikazal pomen obrtniškega stanu ter se dotaknil značaja vseh vprašanj tako socialnih, ekonomskih in nacionalnih.

Med drugim je izjavil tudi sledeče: „Mi smo prepričani, da bo potreben napredek mogoč le

potom uveljavljanja posebnih Obrtnih zbornic, kakor obstoje v Nemčiji, Franciji ter Poljski in kakršne se poslednji čas upostavljajo tudi pri nas.“

G. Milan J. Stojanović je na koncu svojega govora izjavil, da bo obrtna zbornica v Beogradu vedno rada v pomoč v vseh slučajih, kadar bo treba dela na splošnih interesih obrtništva v državi.

Govorili so še drugi zastopniki ali omeniti moramo prav posebno govor predsednika trgovsko-industrijske zbornice v Sarajevu, ki je dokazal z lepimi besedami, da se najdemo vsi gospodarski stanovi lahko vedno, kadar je zato potreba solidarno pri skupnih interesih, ter pozdravil v tem znamenju novo osnovano obrtno zbornico želeč ji mnogo uspeha.

Obrtni zbornici v Sarajevu in g. predsedniku Mariću, katerega ime je že tudi pri nas poznano, želimo najboljših uspehov v dobro obrtništva drinske banovine in jim čestitamo na pridobitvi svoje zbornice. Imajoč istočasno v mislih, da bo tudi obrtništvo dravske banovine mogoče na osnovi zakona doseči to kar si iskreno želi.

Važno

SPOSTOVANI ČITATELJI!

Vljudo Vas prosimo, da nam poravnate naročnino za list, saj 15 ali 30 dinarjev, ki jih pošljete za pol ali za vse letno naročnino Vam ne predstavlja toliko kapitala, za nas bo pa vsota če jo dobimo istočasno od mnogih naročnikov, mnogo pomagala pri plačilu tiskarskih stroškov.

Opozarjamo vse, ki še niso vložili pri davčni upravi prijav za pridobitno, da to store čimprej, a najkasneje do 31. januarja t. l.

BERITE!

Koledar, izdan od Društva jugoslovanskih obrtnikov za dravsko banovino v Ljubljani je razposlan po vsej banovini na nam znana obrtniška imena. Kdor ga mogoče ne bode prejel, naj ga pismeno naroči pri našem društvu v Ljubljani, Celju ali na Bledu.

One obrtnike, katerim smo pa že poslali Koledarček, prosimo in smo trdno prepričani, da nas v našem stremljenju podpro in želimo, da nam koledarja, ki smo ga jim namenili, ter imeli s tem tudi stroške za odpremo, ne odklonijo, temveč nam nakažejo po priloženi položnici ali pa kako drugače 13.— Din, kateri znesek je direktno malenkostna protivrednost v sorazmerju z dragoceno vsebino koledarčka.

Ako pa koledarčka kljub temu ne marate in ne plačate, Vas lepo prosimo, da nam ga vrnete, ker bi drugače ne mogli drugega misliti, kakor da ste ga obdržali.

Sprejmite iskren obrtniški pozdrav!
Društvo jugosl. obrtnikov za dravsko banovino v Ljubljani.

V nedeljo, dne dne 12. februarja 1933, ob 9. uri zjutraj se vrši v Celju v dvorani Narodnega doma VELIKO OBRTRIŠKO ZBOROVANJE za vso bivšo spodnjo Štajersko.

Dnevni red:

1. Šušmarstvo in umazana konkurenca.
2. Razmerje vajencev do pomočnikov in mojstrov.
3. Mojstrsko zavarovanje.
4. Davčna vprašanja.
5. Organizacija po novem obrtnem zakonu.
6. Obrtniški kredit.
7. slučajnosti.

Vabi se vse zavedno obrtništvo, da se tega zborovanja sigurno udeleži
Z obrtniškim pozdravom!

Za odbor Podružnice društva jug. obrtnikov za dravsko banovino v Celju

Holobar Stojan,
t. č. predsednik.

Jakob Kovač,
t. č. tajnik.

REDNI OBČNI ZBOR

„OBRTRIŠKE SAMOPOMOČI“.

registrirane pomožne blagajne v Ljubljani, se bo vršil

v nedeljo, dne 12. februarja 1933, ob 9. uri dopoldne v posvetovalnici Zbornice za trgovino, obrt in industrijo, Beethovnova ulica 10 (pritličje, desno) s sledečim dnevnim redom:

1. Pozdrav in poročilo predsednika.
2. Čitanje zapisnika zadnjega običnega zbora.
3. Poročilo blagajnika in revizorjev.
4. Sprememba in potrditev pravil.
5. Nadomestna volitev za dva namestnika odbornikov.
6. Raznoterosti in predlogi.
7. Slučajnosti.

Če bi občni zbor ob napovedani uri ne bil sklepčen se bo vršil pol ure pozneje na istem prostoru, ne oziraje se na število članov.

Odbor.

Kako bode 4. februarja?

Pester, vesel, zabaven in tudi razposajen bode ta naš ples, katerega namen je zbrati nekaj gmotnih sredstev, ki se rabijo za nabavo pisarniškega materiala društvu j. o. z. d. b. Na tem plesu ne bo nikakega srečolova ali kakih drugih podobnih ne ljubih prilik, ki zahtevajo denarnih izdatkov, zato naj pridejo brez skrbi vsi naši prijatelji, simpatizerji in člani s svojimi družinami in povabljenimi znankami in znanci na to neprijetno zabavo. Vino bo dobro in poceni. Torej res prava velika reč. Kdor bi bil na ta dan zadržan, naj se pa po možnosti odkupi s kakim denarnim prispevkom, da tako opraviči svojo odsotnost. Vstopnice se dobe v predprodaji pri vseh spodaj navedenih članih in v društveni pisarni, Borštnikov trg 1.

Na tej zabavi si privoščimo tudi mi produktivni ljudje enkrat po našem mučnem in skrbi polnem delu nekaj ur preproste in ne prisljane zabave. Naši očetje, dedje in tudi mi smo vedno delali tako, zato naj še v nadalje ostane enako. Igrala nam bo najbolj rezka in priznana godba Sonny-boy žec, plesalo se bo pa v pretežni večini valčke, pa tudi kaj modernega. Torej pridite! Na našem plesu bo imel vsak, kdor bo kupil vstopnico, tudi že dodeljeno plesalko ali plesalca, zato bodo morali plesati tudi cagovci in se pokazati kavalirje. To bo urejeno po ameriškem načinu.

Da pa zadobi vsa prireditve tudi organizatoričen smisel, Vam podajamo nje program. Otvoritev blagajne je ob 8. uri zvečer.

1. Ob pol deveti uri uvodna koncertna godba.
2. Ob tričetrt na devet nastop mojsterskega pevskega zbora.

3. Ob deveti uri modna revija. (Nastop gospoda z moderno moško obleko, nastop dame s plesno toaleto, nastop dame s smučarskim dresom, nastop dame z moderno frizuro, prikazanje plesnih in športnih čevljev, prikazanje najnovejših smuč, modernega knjigoveškega izdelka, modernega vzorca za sobno slikanje itd.). Vsi modni izdelki bodo delo naših mojstrov.

4. Od dvanaajste do ene združitev plesnih parov po ameriškem načinu in nastop pevskega zbora.

5. Ob eni uri ples in razdelitev nagrad najoriginalnejšemu paru ameriškanske združitev.

6. Ob pol drugi uri razdelitev nagrad kračljicam nageljev.

Konec ob štirih zjutraj.

Da bo ves program točno in precizno izveden preskrbi prireditveni odbor, v katerem sodeluje ca 50 dam in gospodov. Predsedstvo prireditve je prevzel g. Pogačnik in g. Košak. Finance g. Vidmar.

Načelniki in podnačelniki so: Sprejem: gospoda Pičman in Geyer. Blagajna: gg. Rozman in Kregar. Biljeterji: gg. Mihelič in Martinc. Reditelji: gg. Heuffel in Čotič. Cvetljice: g. Šimenc Ivan Razsodišče: gg. Bizovičar in Radovan. Pevci: gg. Kolaša in Erman Sprejem in oddaja blaga: gg. Košak in dipl. teh. Kunstler.

Kakor je razvidno je prireditve v oskrbi naših najboljših tukajšnjih obrtniških organizatorjev, zato naj nikdo ne zamudi te preproste in domače zabave, na kateri bodo lepe žene in dekleta najlepša dekoracija. Povabite svoje znanke in znance!

Na svidenje 4. februarja.

Pozabljeni obrtni stan

V meščanskih dnevnih listih čitamo, da je izdal Okrožni urad za zavarovanje delavcev v Ljubljani za desetletnico obstoja obsežen spis, ki opisuje dosedanje delo tega zavarovanja itd. Vse je navedeno v tem spisu, samo o tem ni nikjer besede, kdo je stebel tega zavarovanja in nikjer ne povedo, da plačujemo mi mojstri nad polovico prispevkov. Ti meščanski časopisi ne povedo, kako se je upiral tej uvedbi plačevanja podeželski obrtnik, ter kako težko nosi ta to breme zavarovanja. Gospod predsednik tega zavarovanja in njegov podpredsednik ne razumeta in ne poznata stanu, katerega hočeta zastopati. Naj si enkrat predočita, da se obrtnik težko bori za obstoj in napredek in življenje svoje družine in stanu. Neki pisatelj pravi: „Taki meščanski ljudje, ki so po nezasluzenem prišli na visoka mesta prezirajo stan tistih, iz katerega so izšli. Tovariši obrtniki zapomnite si to in ne čakajte druge desetletnice, temveč potrudite se za Vaše pravo zastopstvo, dokler so še vrata odprta. Zahtevajmo svojih zastopnikov povsod, kjer se dela za naš denar.“

I. Bizjak, Krško.

Izdelovalci avtokaroserij na Češkem so vložili zahtevo na ministerstvo, naj se uredi in določi njih delokrog. Zahtevajo, da se od sedaj naprej prepove izdelovati karoserije onim avtomobilskim tovarnam, ki izdelujejo stroje, ter naj se izdelovanje njih prepušči samo tovarnam in delavnicam, katere so se razvile iz delavnic in tovarnen za izdelovanje vozov (to je kolarskim, kovskim in sedlarskim podjetnikom).

Javnosti v vednost

Pod tem naslovom se je staro Obrtno društvo v Celju v „Novi dobi“ štev. 8., obregnilo ob Društvo jugosl. obrtnikov v Celju in izlilo svoj žolč v javnost, ker si je D. J. O. upravičeno zagotovilo prvenstvo za vse gornje prostore Narodnega doma, kjer se vrši nepreklicno naš obrtniški ples v sredo 1. februarja t. l.

Obrtnemu društvu smo prav hvaležni za to sijajno reklamo, povrh še brezplačno in nam je prav žal, da je bilo staro Obrtno društvo „primorano“ iskati za svojo prirediteljsko drugo prostore.

Ker pa spoštujemo starost okoli O. d. jim zato radi restavracije v Narodnem domu prav tako malo zamerimo, kakor pomoto, ko objavljajo 15. obrtniški ples, dasiravno 14. ni bilo. Ne vemo, ali so po naključju, ali pa po višji sili prepuščili 14. obrtni ples v Narodnem domu Društvu jugosl. obrtnikov.

Namen njihove kampanje, s katero pa nimajo sreče je prozoren. Odvrtni hočejo pozornost javnosti od naše prireditve in pozabljajo, da se javnost že dolgo vprašuje, zakaj je prešlo v D. J. O. že pet bivših odbornikov starega O. d. med njimi dva blagajnika in dva tajnika ter zakaj šteje D. J. O. že 250 članov. To da vse-kakor precej misliti.

Da gospodje v svoji notici citirane dvorane hotela „Union“ v Ljubljani in impozantnega zborovanja D. J. O. ne morejo pozabiti, jim prav radi verjamemo.

Ako bi D. J. O. doživelo tak poraz, kot oni, bi kar drugi dan likvidiralo. Razna podtikanja in sumičenja, ki smo jih do sedaj samozavestno prezirali, bomo odslej brez obzira kazensko zasledovali. To priporočamo tudi staremu O. d.

D. J. O. v Celju.

Denarna kriza v gospodarstvu

V zadnjem času smo v listih mnogo čitali o denarnih zavodih in o gotovini, ter razlogih čemu smo prišli v ta brezdenaren položaj. Gotovo je, da je takozvana denarna kriza objela ves svet, bila je pa naša država ena izmed zadnjih, ki je pri tem prizadeta.

Banke in drugi denarni zavodi, v katerih imajo gospodarstveniki naloženo gotovino, izvirajočo iz boljših časov, rabijo danes isto za plačanje dolgov svojih podjetij, plačo uslužbencem, davke i. t. d. Ko pa pride danes obrtnik v denarni zavod, v katerega je nosil svoj denar hraniti za slabše čase, mu pa izplačajo samo nekaj malega. Čemu dobi samo malo vsotico, ki ni niti tolikšna, da bi mogel vsiti vsaj tekoče najnujnejše plačilne obveznosti. Gotovo ni s tem zadovoljen, ko vidi, da ima denar, njegovo podjetje pa propada vsled tega, ker ni sredstev, s katerimi bi našel izhod iz te situacije. Pomoči je pa treba na vsak način, da nas ne prehitijo katastrofa, katera bo neizbežna za mnoge izmed gospodarstvenikov baš z ozirom na dejstva, da imajo svoja podjetja aktivna vendar pa vsled tega, ker ne dobe svoje gotovine, ne morejo garantirati za svoj obstanek.

Znano nam je in zavedamo se položaja, v katerem se nahajajo danes mnogi naši denarni zavodi. Kljub temu, da je sigurnost vsestransko podana, oni vsled velikih posojil, katere so izdali za najrazličnejše svrhe, ne morejo zadovoljiti svojih vlagateljev, da bi jim dali poljubne zneske v gotovini. Razume se, da bi se dalo z malo dobre volje urediti marsikaj, kar bi bilo v korist gospodarstvenikom, če bi denarni zavodi, predvsem mestne hranilnice prevzele kot plačilo za izposojeni denar, vloge v svojih hranilnicah. S tem bi nastale vloge nekako plačilno sredstvo, a delo bi bilo s tem mnogo olajšano tako administrativno za denarne zavode, kot za vlagatelje — odnosno dolžnike, ki danes izgubijo mnogo časa — in ga porabijo samo zato, da v denarnih zavodih uredijo svoje obveznosti ali pa dobe izplačila. Vrednost vlog s tem nikakor ne bi smela pasti, če vpoštevamo da jamči za vse vloge pri mestnih hranilnicah občina. Poleg tega so pa zavodi, kot taki že sami aktivni. Na ta način bi denarni zavodi lahko mnogo pripomogli do ozdravljenja finančnih razmer, gospodarstvu pa pomagali do razmaha.

Ta način je vsekakor izvedljiv, treba je pa zopet računati za dejstvo, da bo pred izkoriščanjem denarnih zavodov po nepoklicanih in neupravičenih. Pri tem mislimo predvsem na to, da bi bilo treba z vsjo pazljivostjo onemogočiti kakšno prekupčevanje z vložnimi knjižicami, ki se je zadnji čas pri nas začelo. Dalje bi bila potrebna točna evidenca vlagateljev, iz katere naj bi se razvidelo, komu se more ali ne more ugoditi in priznati prepis.

V glavnem pride pri nas v poštev mestna hranilnica ljubljanska, pri kateri ima mnogo obrtnikov izposojen ali pa naložen denar. Hranilnica bi v sporazumu z državnimi oblastmi in Narodno banko (da ne bi trpela na obrestih) uredila tako, kot predlaga v Zagrebškem „Obrtničkem Vjesniku“ Manko Behrman za zagrebško gradsko štedionico; redno poslovanje na ta način, da bi izdala bone. A jamstvo bi imela na vsak način ob-

čina, katerega bi tem lažje prevzela, ker že sicer jamči. Do popolnega izplačila ne bi nikakor prišlo potem tega denarja, ker čim bi bilo dovolj denarja v prometu, bi spoznali vlagatelji, da je njih strah za gotovino neupravičen in bi zopet mnogi, ki jim je denar sicer nepotreben, ulagali istega nazaj v svoj zavod. Medtem bi pa hranilnica svoj, odnosno mestni denar lahko polagoma odvezla iz prometa.

Gotovo bi lahko prišlo do te izvedbe med mesti in državo, ker bi s tem bilo mnogo pomagane gospodarstvu, denarnim zavodom in državi. Nikakor pa ne bi bilo pomagano s tem samo trenutno onim, ki so v stiski radi gotovine, ki jo imajo naloženo, temveč tudi onim, ki je sploh nimajo in bi danes gotovino rabili, pa jim je denarni zavod ne morejo nuditi. Na ta način bi zopet začeli denarni zavodi poslovati normalno v dobro in zadovoljstvo nas vseh.

I. MČ. LJ.

Iz Laškega

Sporočamo, da je sresko načelstvo sestanek, sklican za 22. t. m., dovolilo šele 21. I. popoldan, ker so nastale neke ovire. Vsled tega udeležba ni bila tolikšna, kot se je pričakovalo, ker članstvo po večini do zadnjega dne ni vedelo ali se sestanek vrši ali ne in tudi mi nismo mogli zadostno vabiti radi negotovosti.

Sestanek je otvoril tov. Holobar iz Celja pozdravil pred vsem navzočega g. sreskega načelnika Dr. Orožma in tovariše obrtnike (navzočih 28 tovarišev) nakar je podal besedo tov. Peternelu, kateri je referiral o sestavi davčne napovedi, tolmačil kaj je kosmati dohodek, kaj vse se lahko odšteje pod režijo in kaj je čisti dohodek. Nato je tov. Holobar praktično pojasnil sestavo davčne napovedi na uradnem obrazcu.

K drugi točki dnevnega reda t. j. šušmarstvo so govorili tovariši: Bezgovšek, Jelenc, Arnuš, Jug, Peternel, Hrastelj in tov. Holobar. Gospod sreski načelnik je bil tako prijazen, da je dal potrebne informacije in navodila, ter pojasnila na stavljena vprašanja.

Sklenilo se je, da se obrtništvo energično zavzame in potem društva dostavi srezu potreben material za pobijanje šušmarstva, g. sreski načelnik pa je obljubil energično intervencijo oblasti.

Nato je tov. Holobar prečital od zbornice za TOI. sestavljena vprašanja v zadevi obrtniškega zavarovanja. Po temeljiti debati so se k posameznim točkam stavili razni predlogi, katere bo tov. Holobar predložil centrali. Ker je bil s tem dnevni red izčrpan je tov. Holobar zaključil dobro uspeli sestanek s pozivom, naj se obrtništvo večkrat sestaja k takim stvarnim razgovorom, se zahvalil tov. obrtnikom za lepo udeležbo posebej še g. sreskemu načelniku, ter izrazil v imenu vseh veselje, da je imelo obrtništvo priliko g. sreskemu načelniku osebno predložiti svoje težnje.

Iz Lesc

Obrtniški sestanek zadruge krojačev in krojačic za srez Radovljico v Lescu.

V nedeljo, 22. januarja ob 15. uri se je vršil obrtniški sestanek zgoraj imenovane zadruge v prostorih osnovne šole v Lescu, katera dvorana je bila nabit polna obrtništva ter se je sestanka udeležilo preko 180 zadržanih članov. Za sestanek je vladalo veliko zanimanje ter je bilo istotako zanimivo poročilo splošno priznanega načelnika zadruge in borca za obrtniške pravice g. Ivana Gogala, kateri je ponovno dokazal s svojim obširnim in temeljitim poročilom tako o tekočih zadržanih zadevah kakor o novem obrtnem zakonu, od katerega je o najvažnejših točkah na kratko poročal obrtništvo dobre kakor tudi slabe strani, dalje o davčnem vprašanju in njegovih težkočah ter je izdelal posebno okrožnico za vse članstvo, da obrtništvo zamore pravilno napovedati davčno napoved, dalje o potrebi nabavne zadruge za članstvo, s katero bi bilo članstvu omogočen primeren zaslužek, v ostalem pa tudi neodvisnost.

Nato je poročal g. načelnik Gogala o splošnem delovanju zadruge v preteklem letu in deloma že tudi v preteklem, kakor tudi o splošnem obrtniškem gibanju tako v Zvezi obrtnih zadržanih in v trgovski zbornici. Objasnili so navzočim, da se je zadruga že parkrat izjavila za samostojno zbornico ter je isto zastopal odbor tudi do sedaj in toliko časa, da bode obrtništvo prišlo do vseh svojih upravičenih zahtev, ki mu pripadajo. Za dokazano delo in požrtvovalnost je navzoče obrtništvo dalo odborovemu načelniku zaupnico z ogromnim pritrdjevanjem in aplavzom.

Kot drugi je govoril in pozdravil obrtništvo g. Jan iz Bleda, načelnik tamkajšnje Kolektivne zadruge in predsednik podružnice Društva jugosl. obrtnikov. V kratkem je obrazložil navzočemu obrtništvo, kako se že nekaj let skupno bori s tovarišem Gogalem za skupne obrtne pravice ter povdarja, ako bodo taki možje na čelu zadržanih, tedaj so nam uspehi zagotovljeni. Tudi njemu je sledilo veliko odobravanje in aplavz.

Kot tretji pozdravi zborovalce g. Pičman iz Ljubljane v imenu Društva jugoslovanskih obrt-

nikov za Dravsko banovino ter se pridružuje tudi on izvajanjem načelnika g. Gogala in tudi omenja nekatere neugodne paragrafe za obrtništvo, enako tudi glede šušmarjev in davkov, vsled česar obrtništvo protestira na vseh zborih že desetletja. Omenja pa, da je zelo malo uspehov ter se je treba samo vprašati zakaj so vedno ta brezuspešna zborovanja. Izjavlja, da razumljivo samo radi tega, ker je obrtništvo po zaslugi gotovih ljudi še vedno razkosano in je bilo v prejšnjih stikih s tovariši obrtniki v ostalih banovinah, kar je rodilo tudi posledice, najsibo ali šušmarstva samega, kakor tudi slabosti v novem obrtnem zakonu. Zato apelira na skupno delovanje vsega jugoslovanskega obrtništva, ker le takrat bomo lahko računali na uspehe.

Četrty govori g. Ambrožič kot član skupne zbornice za T. O. I. v Ljubljani, kateri zagovarja njeno delo ter prebere nekaj predlogov iz njegove strani, kakor tudi od ostalih tovarišev, ki so jih stavili na zborničnih sejah. Pritožuje se nad obrtništvo, da ga preveč bojkotira, češ da ni izvoljen obrtniški zastopnik ter da mu je zato tudi težko doseči razne uspehe. Dalje hoče obrtništvo prepričati, da je za Slovenijo boljše skupna zbornica, češ da ima slovenski obrtnik popolnoma druge interese kakor obrtnik v Črni gori in da se mi z ostalimi pokrajini preveč razlikujemo, vsled česar moramo imeti tudi mi drugačno organizacijo in da za Slovenijo ni primerna ločena zbornica ter da je propaganda ločenih zbornic samo prepričljiva ljubljanske zadeve, kar pa mu obrtništvo ni verjelo. Pri tem pa je seveda pozabil, da so bili iniciatorji tega pokreta ravno njegovi ljubljanski tovariši in predstojniki v l. 1928. in še preje.

Nato povzame besedo ponovno g. Pičman, kateremu odgovor pa se hoče g. Ambrožič lepo umakniti iz dvorane, katerega pa g. Pičman izrecno naprosi, da ostane, ker bi mu bilo neljubo odgovarjati na njegove neutemeljene očitke v nenavzočnosti g. Ambrožiča. G. Pičman izjavi, da mu je neljubo vedno govoriti o zbornicah ter tudi nimel namena, kar je tudi pri svojem prvem govoru popolnoma opustil, vendar pa mora neresnične očitke g. Ambrožiča ovreči in dokazati resnico ter izjavi, da obžaluje, ko sliši iz ust g. Ambrožiča kot člana skupne zbornice, češ da je vprašanje zbornic samo ljubljanska zadeva, ker vendar že zakon sam določa to vprašanje ter so ti očitki že zdavnaj ovrženi, kakor tudi oni, ki so jih zagovorniki skupnih zbornic trdili, da v naši državi ne dobimo samostojnih obrtnih zbornic. Vendar se pa ni zgodilo po prerokovanju gospodov ter imamo danes že šest svobodnih, ločenih Obrtnih zbornic in sicer: v Beogradu, Zagrebu, Banja Luki, Osijeku, Sarajevu, Skoplju ter je predvidena tudi že za Novi Sad, kjer je isto zahtevala ogromna večina obrtništva, ki misli kakor mi. To so vendar dejstva, preko katerih se danes ne more več iti in je samo potreba obrtništva, da dobi še ostali del države svojo obrtno zbornico, s katerim bo podana možnost, da bo obrtništvo prišlo res do skupnosti ter na podlagi svojih obrtnih zbornic lahko tudi do mnogo večjih uspehov, kakor do sedaj, ker smo pod vplivom raznih neobrnitkov, kar se je ravno v Sloveniji posebno pokazalo. Govornik izjavi: odklanjamo tista zavijanja, češ kar je dobrega v zakonu, to je zasluga gospodov iz Ljubljane, kar je pa slabega, to je pa greh onih tam dol. Trdim pa ravno obratno, da bi bilo lahko tudi to dobro, kar je sedaj slabega, če bi ne bilo ovir ravno iz Ljubljane ter odklanjamo trditve, da se slovensko obrtništvo razlikuje po svojih potrebah in zahtevah od obrtništva v ostali državi, kajti vsi imamo enake interese in enake sovražnike, pa najsi bodo težka socialna bremena, davki, šušmarstvo, tuj uvoz, konkurenca industrije itd. kakor tudi ostali sovražniki, ki nas hočejo komandirati, zatoj mi pravimo: ena država, en narod in tudi enotni obrtni zakon v državi ter ne maramo nikakih razlik. Hočemo popolnega in iskrenega jamstva, kakor med ostalim narodom tako tudi med obrtništvom vse Jugoslavije, — za kar sledi navzočim veliko odobravanje.

Nato se načelnik g. Gogala in g. Kaltenecker zahvalita vsem govornikom za izvajanja, nakar se navzočemu obrtništvu razdele registrirani obrtni listi. Po 18. uri pa zaključijo g. Gogala rekordno posečeni obrtniški sestanek.

Položnico za poravnavo naročnine lista »Obrtnik« ste založili. Poiščite jo takoj in nakažite Din 30.— še danes, da zopet ne pozabite.

Les se nalepi na železo sledeče: Očiščena plošča se namaže s smolo ali kopallakom. Ko se to skoraj posuši (tako, da se lepi), se na to prevleko pregrne tenak časopisni papir. Pazi se, da ne dela gub. Ko se lak popolnoma strdi in je papir povsem prilepljen, se namaže papir z navadnim mizarskim gorkim ali mrzlim klejem in se kleji, kakor les na les.

Na Dunaju nameravajo oddati vse poštne vožnje, ki jih izvršuje država v svoji režiji, privatnim prevoznim podjetjem. S tem se hoče pomagati prevoznikom in obrtnikom v teh težkih časih do zaposlenja in zaslužka.

Iz Kranjske gore

V našem kraju imamo mnogo obrtništva in so se vsi mojstri podpisali za samostojno „Obrtno zbornico“. Podpise je pobiral g. Jakelj Matčev, kovaški mojster iz Podkorena.

Kmalu za nami je pobirala podpise naša nasprotna akcija in smo ugotovili, da so se nekateri, že pri nas podpisani, podpisali še na nasprotno polo. Nismo jim tega toliko zamerili, saj niso zadostno poučeni in trdnih značajev in so podpisali morda tudi radi plašljivosti, kakor je to v navadi pri večini podeželskega obrtništva ali pa zato, ker so nas nasprotniki plašili s Srbi in Beogradom.

V splošnem so nekateri obrtniki in obrtnice v našem kraju jako nerazsodni in boječi, ter si predstavljajo malo lepše oblečenega človeka za pošteniaka, napram malemu poštemu obrtniku, kateri ima lastne zdrave pazore, so pa za hrbitni. So kakor moderen plug, kateri orje na levo in desno poleg tega pa zabavljajo in se prirožujejo radi pomanjkanja naročil, posebno pa še čez industrijsko konkurenco.

Jaz pravim: „Dokler ne bomo imeli lastno obrtniško prosto in lastno gospodarstvo, ne moremo pričakovati boljšega. To naše izboljšanje je edino v samostojni „Obrtni zbornici“, kjer bomo gospodarili brez trgovcev in industrijcev.“ Če si dober gospodar, ne bo volk tvoj mesar.

Pri nas so skoraj v vsaki hiši šušmarji. Temu se ne more napraviti konec, ker imajo pri ljudeh močno protekcijo, čemur so krivi v veliki meri tudi mojstri sami. Imajo mnogo vajencev brez pomočnikov, učna izpričevala dobe na občinah in jih večina ni prišla pred izpraševalno komisijo. Po izučanju ostanejo doma, ker je mojster vzel drugega vajenca ali jih ima še itak cel trop. Drugam v tujino pomočnik ne more, radi splošne brezposelnosti, zato začne šušmariti v vseh strokah. Če je bil ovađen, se ga oprosti radi brezposelnosti, ali radi pomanjkljivih dokazov, ako je pa kaznovan, je pa to tako malenkostno, da ga stane kazen mnogo manj, kot obrtnika davek in se dela nato šušmar iz mojstra celo norca. Boljša dela prevzame šušmar radi njegove nizke cene, slabša dobi pa mojster, kateri mora plačati najemnino, davek, režijo, bolniško blagajno, zadrugne stroške itd.

Proti šušmarstvu se piše že skozi 10 let. Vsi obrtni listi so v vsaki številki napolnjeni s predlogi, zadrugne protestirajo, toda šušmarstva in tuje industrijske konkurence ni konec. Kaj dela naša skupna zbornica? Ali ima gluha ušesa?

Zato obrtniki in obrtnice, glasujte za samostojno „Obrtno zbornico“, da uredimo obrtniki sami naše stvari in razširjate naš pravi list „Obrtnik“.

K. C.

Iz zadrugnega registra

Pod tem naslovom prinaša „Obrtni vestnik“ v svoji prvi številki z dne 13. t. m. neko poročilo, ki je morda namenoma pomanjkljivo. Ne odgovarja resnici, da je bil v Zanatsko banko kraljevine Jugoslavije A. D. podružnica v Ljubljani imenovan kot član poslovnega odbora g. L. Pičman, namesto g. M. Urbasa. Res pa je, da je bil g. Pičman že takoj ob početku ustanovitve banke v Ljubljani imenovan skupno z g. Urbasom, in je takoj po prvi seji poslovnega odbora, ko je videl, da se gre nekaterim gospodom z Rebekovo okolico precej za korita, takoj odstopil ter je bil na njegovo mesto imenovan g. Urbas a je zopet izpadel glasom pravilnika, ki predvideva izmenjavo, ker se je po naključju sam izžrebal. Na njegovo mesto je bil nato imenovan pokojni I. Mihelčič. Šele po smrti I. Mihelčiča je prevzel članstvo ponovno g. Pičman na soglasen predlog izvršnega odbora podružnice. Kar se tiče posebne opombe uredništva „O. V.“ pod gornjim naslovom, pa ugotavljamo sledeče:

Poznamo dvovrstne obrtne koritarje: prvi, ki se potegujejo za mesta in korita zato, da potom njih vlečejo denar na račun obrtništva; druge vrste koritarjev pa so oni, ki se potegujejo za mesta vzled tega, da bi brezplačno izboljšali obrtniške razmere. Znano nam je, da se šef „Obrtnega vestnika“ g. Rebek ni žrtvoval brezplačno za nobeno sejo pri Zanatski banki, niti nam ni znano, da bi bil od vsote, ki jo je prejel za svoj trud, kaj daroval za dobrobit splošnega obrtništva. Znano nam pa je, da g. Pičman za vse delovanje v Zanatski banki, kakor drugje, še ni prejel za svojo osebo niti pare, ter dela zastoj, obenem pa je že mnogo žrtvoval za razne splošne obrtniške organizacije iz svojega žepa, ter če g. urednik „O. V.“ ne verjame, mu tozadevni vpogled preskrbimo tudi v Zanatski banki. Torej poudarjamo še enkrat: so koritarji dvoje vrste, eni, ki hočejo vse sami prebaviti, drugi koritarji pa so, ki hočejo prvim želoncem reducirati ter so pripravljani tudi nekaj zastoj narediti za splošen dobrobit obrtništva. In hvala Bogu prav zadovoljni smo, da imamo druge vrste koritarjev, ki delajo iz idealizma precejšnji kader okoli našega lista. Toliko v pojasnilo čitateljem „Obrtnega Vestnika“.

Občni zbor v Dravogradu

Občni zbor O. D. se je vršil v nedeljo, dne 22. januarja 1933. ob 15. uri v hotelu „Korotan“ v Dravogradu. Zborovanje je vodil predsednik g. Kac Josip, krojaški mojster in znani obrtniški delavec. Zanimanje za zbor je bilo veliko, kar dokazuje udeležba 61 članov obrtnikov iz Dravogradskega sreza. Poročila funkcionarjev in dnevni red je izpadel točno po programu.

Med drugim je zbor soglasno sklenil odstop od Zveze društev za dravsko banovino v Celju ter korporativen prestop društva v podružnico Društva jugoslovanskih obrtnikov za dravsko banovino v Ljubljani za srez Dravograd. Novo izvoljeni odbor je prevzel obenem naloge pripravljalnega odbora podružnice do ustanovitve iste. Novoizvoljeni odbor je sledeči: predsednik Kac J., podpredsednik Strasser, tajnik Makovec, blagajnik Garnuš, odbor pa: Ditner, Cigler, Šipek, Zavodnik in Hribernik. Na občnem zboru je bil določen kot delegat za obrtniško zborovanje v Celju tov. predsednik Kac, ki bo iznesel vsa pod točko 5 dnevnega reda obravnana splošna gospodarska vprašanja. Dalje je občni zbor razpravljal tudi o mojsterskem zavarovanju in ostalih stvareh; katerega je nato tov. predsednik Kac s pozivom na navzoče obrtnike, da se resno poprimejo dela v obrtniških organizacijah zaključil.

Veseli nas, da se tako jača Društvo jugoslovanskih obrtnikov za dravsko banovino v Ljubljani, katerega podružnice so garancija, da je društveno delo v korist obrtnikom, ter je samo to dokaz, ko prestopajo dosedanja obrtna društva kot podružnice k društvu. Dosedaj ima društvo ustanovljene 3 podružnice, ki so že krepko razmahnile svoje delo (Celje, Bled in Logatec). V nedeljo dne 5. febr. 1933. se vrši ustanovni občni zbor podružnice v Logatcu, kateri sledi občni zbor podružnice v Laškem, Trbovljah, Cerkljici, Ribnici, Žirih in Dravogradu. Med tem se pa ustanavljajo že tudi v drugih krajih pripravljalni odbori za ustanovitev podružnic.

Brez krinke

Celje. Opozarjamo onega gopoda in njega prijatelje, ki trosijo neresnične veti o obrtnikih, ki so pristaši ločenih zbornic, da s tem prenehajo, sicer bomo primorani objaviti njih imena in pristaviti marsikaj kar bo njim neprijetno. Uverjeni smo, da bo to opozorilo zadostovalo, vsekakor pa prosimo naše prijatelje in čitatelje v Celju in okolici da pazijo na te ljudi ter nam sproti poročajo o njih zadržanju.

Ljubljana. Pravijo da je bilo v „Slovencu“ nekaj radi plebiscita napisanega. Neki čitatelj ni dobro prebral, zato ga opozarjamo, da si drugič natakne očala, da bo bolje videl, poleg tega pa naj vzame še slovnico v roko, da bo vedel razločevati smisel in pomen besed. To samo radi ugotovitve, da ne bo nepotrebnega razburjenja. Tisto kar je bilo radi podpisov zapisanega vzdružujemo in se groženj s sodnijo ne bojimo. To smo hoteli že v „Slovencu“ objaviti, pa ta list tega še proti plačilu ni sprejel v objavo.

Trbovlje. Obrtniki so bili na zborovanju, na katerem je bila sprejeta resolucija. „Slovenski Narod“ pa je takoj drugi dan poročal o tem zboru seveda z dostavkom, da se izreka zbornici za T. O. I. v Ljubljani popolno zupanje. Da ste videli razburjenje v Trbovljah. — Toda poročevalec iz Trbovelj ni temu kriv, ampak gospodje iz Ljubljane, ki si tako radi sami sebi dajo zaupnico, čeprav je ne dobe. „Slovenski Narod“ še do danes ni ničesar popravil, čeprav je dobil veliko pismo z mnogimi podpisi, da je napačno poročal.

Ptuj. Čudimo se, da iz naših krajev ni nikakih poročil v „Obrtniku“, čeprav smo tukaj tudi naročniki ter zvesti čitatelji in pristaši lista. — Prijeti bomo morali pač navadni obrtniki za pero ter poročati v list o naših križih in težavah, ker ne gre, da bi Ptuj in okolica za drugimi mesti zaostajala. Sem hodijo prositi ljudje zaupnice za skupno TOI. zbornico, zakaj ne vem.

Kočevje. Neko nedeljo v decembru je bil pri nas znan plačan agitator za skupne zbornice iz Ljubljane in se je vozil z najetim avtomobilom. Z njim je bil celo v Brodu na Kolpi ter obiskoval in nadlegoval obrtnike za podpise. Radi bi vedeli, kdo je plačal stroške za vožnjo, ker imenovani gospod ni imel nikakih službenih opravkov, sam pa tudi iz svojega žepa iz znane velikodušnosti ni trošil svojega denarja. — Morda bosta vedela to pojasniti gospoda iz Kočevja, ki sta se z njim tako nobel in poceni vozila.

Celje. Znan celjski pristaš od skupne zbornice je prišel v trgovino in na vprašanje, ki mu je bilo stavljeno, odgovoril: Dva smo že zaprli, Pičmana in Hrastelja, vsak ima po 14 dni, sta že pod ključem. — Apeliramo na tega gospoda, da nam preskrbi naslov, kje naj bi bila imenovana zaprta, da jih lahko obiščemo. — Morda bo gospod res v jamo padel, ki jo drugim koplje.

Vsebanovinski obrtniški zbor

Nadaljevanje gvora g. Reicherja iz Maribora:

Mariborska drž. moška kaznilnica si osvaja privilegij, da sme izvrševati vsa obrtniška dela za aktivno in upokojeno drž. uradništvo in uslužbenstvo in njih družine vzlic temu, da te odredbe ni najti niti iz uredbe Ministrstva pravde iz l. 1930., niti iz predpisov obrtnega zakona. Člani družin drž. uradnikov in uslužbencev pripomorejo še ostalim znancem in prijateljem do te ugodnosti, obrtniško podpisanih združb pa izgubi na ta način najmanj 40% naročil za domačo potrebo. Obrtniško se zaveda, da drž. uradništvo in uslužbenstvo ni najbolje plačano, vendar sme računati s fiksnim mesečno plačo in pozneje pokojnino, medtem ko revni obrtnik ne doživi višine uradniških plač, pokojnina pa mu je bila dosedaj po navadi beraška palica.

Iz goraj navedenih razlogov je obrtnišvo Maribora in okolice na najnižji stopnji v pogledu zaslužka in to tako, da najrevnejši pošiljajo svoje žene na delo v tovarne in druga podjetja, da jim je mogoče preživeti svoje družine. Brezposelnost obrtništva je posledica brezposelnosti delavstva. Naši delavci z najboljšo strokovno izobrazbo beže iz stroke, katere so se izučili, ker v tej stroki ne najdejo več zadostnega dela in zaslužka.

V naslednjem prikazujem pogled v vsako stroko posebej.

1. Krojaška stroka: V krojaški delavnici tukajšnje Drž. moške kaznilnice je zaposlenih 40 do 50 krojačev kaznjencev, kateri so vedno polno zaposleni ter izvršujejo naročila za vsakogar, ki jim naročilo prinese. V dokaz temu imamo račun moške kaznilnice v Mariboru, št. 2215 z dne 12. avgusta 1932, iz katerega je razvidno, da se je tam izdelala nova moška obleka za vojnega invalida g. Horvat Ignaca. Ker je enake račune, oziroma dokaze težko dobiti, imamo mnogo izven pisмениh dokazov, ki se dajo s pričami dokazati. Tako na primer je krojaška delavnica v kaznilnici izdelala za godbo „Lira“ 10 oblek po zelo nizki ceni tako, da bi istih noben krojaški obrtnik izdelati ne mogel po taki ceni, ker on mora plačati delavca, davek, stanarino in druge datjave, katerih pa Drž. moška kaznilnica ni deležna.

2. Mizarska stroka: V mizarski delavnici tukajšnje Drž. moške kaznilnice je zaposlenih približno 60 mizarjev kaznjencev, ter ima ta delavnica naročil že za dve leti vedno vnaprej. Dokaz temu je, da je imela Drž. moška kaznilnica v Mariboru še pred kratkim na vzhodnih vratih nabit letak, s katerim naznanja, da se mizarska dela ne morejo sprejemati, ker je na iste treba predolgo čakati. Kaznilnica prevzema za cele kolonije novih hiš naročila za stavbeno pohištvo, istotako izdelava za posameznike notranje pohištvene dele, kakor tudi cele pohištvene opreme. Za vse te trditve mizarsko obrtnišvo ne more prinesiti pisмениh dokazov, vendar se to po potrebi lahko s pričami dokaže.

Mizarski obrtniki prosijo nadalje za odpomoč v zadevi izdaje dovoljenj, (pooblastil) tukajšnjim stavbenikom in zidarskim mojstrom, kateri za svoje stavbe izvršijo vsa stavbena pohištva, izven tega nam je znano, da je neka stavbena tvrdka v Mariboru izdelala v lastni delavnici 60 omar za tekstilno tovarno v Mariboru, poleg tega še mnogo stelaž, pisalnih miz in drugo potrebno pohištvo. Z enakimi nabavami je odvzeto mizarskim mojstrom in delavcem mnogo zaslužka, posebno še, ker izvršujejo tako stavbeniki, kakor zidarski mojstri mizarsko obrt le pod kritvenim razmerjem, če bi pa tudi sami imeli pravico do mizarske obrti, bi smeli izdelovati le stavbeno mizarstvo za svoje naročene stavbe. Vsi dokazi združbe o kritvenem razmerju ne zaležejo pri obrtni oblasti ničesar.

V delavnici drž. železnice v Mariboru se je dalo delavcem na prosto voljo v izbiri delovnega časa. Delavci so si izvolili delovni čas od 5. do 14. ure, medtem ko v prostem času izvršujejo razna rokodelska dela in to celo za stavbe, ter se je delavcem dala spodbuda za odnašanje orodja in celo materijala iz delavnice drž. železnice. V prostem času izvršujejo ti delavci mizarska dela, ter imajo nekateri izmed njih cele delavnice v svojih stanovanjih.

3. Slikarska stroka: pod katero spadajo tudi pleskarji, je izpopolnjevanje mizarske stroke. Vsa dela iz mizarske stroke, ki se izdelajo v kaznilnici, kakor potem delavstva od drž. železniskih delavcev, je treba prepleškati, za kar ima kaznilnica, kakor tudi šušmarji iz delavnic drž. železnice nadomestek iz vrst slikarjev, oziroma pleskarjev. Poleg tega izvršujejo in prevzemajo kaznilnice vsa slikarska dela na novih stavbah, ki jih, kakor iz točke 6. razvidno, izvršijo kaznjenci. Prevzemajo pa se tudi slikarska dela za posamezna stanovanja.

Dalje prihodnjic.

Pozabili ste, da smo Vas opozorili, da poravnate 30 Din za naročnino »Obrtnika«.

Tiskati J. Blasnik nast., Univerzitetna tiskarna in litografija, d. d. v Ljubljani. Odgovoren L. Mikuš.

Obrtniki smo stvaritelji vseh, ljudem in svetu potrebnih izdelkov, zato bodimo ponosni na svoje vzvišene obrtniške poklice.